

ת"פ 30618/02/18 - מדינת ישראל נגד צבי הרשל לוין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 30618-02-18 מדינת ישראל נ' לוין(אחר/נוסף)

בפני
בעניין: כבוד השופט, סגן הנשיא שמואל הרבסט
מדינת ישראל באמצעות ענף תביעות מחוז
ירושלים

המאשימה

נגד

צבי הרשל לוין באמצעות באת כוחו עוה"ד
לימור זקן

הנאשם

גזר דין

כתבי האישום והסדר הטיעון

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו במסגרת הסדר טיעון בתיק העיקרי, וכן צירף שני תיקים נוספים.

בתיק העיקרי, **ת"פ 30618-02-18**, הורשע הנאשם בעבירה של תיווך לסחר בסם מסוכן לפי סעיף 14 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**").

כתב האישום אשר תוקן במסגרת ההסדר מתאר כי ביום 17.1.18, תיווך הנאשם עבור שוטר בעניינה ל עסקת מכר העוסקת ב- 4.31 גרם סם מסוג קנביס תמורת 450 ₪. כשעה עובר למועד ההתקשרות, התקשר השוטר, תחת השם "תומר ששון" עם אדם אשר כונה The Master באמצעות יישומן טלגרם. אותו אדם ערך לשוטר בדיקת נאותות במהלכה שאל האם השוטר קנה ממנו בעבר והשוטר השיב בחיוב. לאחר מכן קבעו השניים להיפגש במקום.

במועד, הגיע השוטר למקום ושלח לאותו אדם הודעה שהוא במקום ונשלחה אליו הודעה קולית "**השליח ירד הוא עוד שניה אצלך**". לאחר מספר רגעים הגיע הנאשם, פגש בשוטר ומסר לו שקית שקופה ובה הסם. בתמורה שילם השוטר לנאשם סך של 450 ₪ במזומן.

בסיום העסקה הליון השוטר על משך הזמן הלוקח לביצועה, והנאשם השיב שאימות זה אימות, ולכן לא ניתן לקצר. לאחר מכן, עזב הנאשם את המקום.

בת"פ 70444-11-18 שהוגש בבית משפט לנוער בירושלים, הורשע הנאשם בעבירה של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים. זאת, לאחר שביום 6.12.17 בסמוך לשעה

14:00, בדירה שברחוב יפו בירושלים, החזיק ב-5 גרם סם מסוכן מסוג קנביס.

בת"פ 32473-02-18 מבית משפט לנוער בירושלים, הורשע הנאשם ב-6 עבירות של סחר בסמים מסוכנים.

כתב האישום אשר תוקן במסגרת הסדר הטיעון כולל 3 אישומים המתייחסים לחודש אפריל 2017: האישום הראשון מתייחס לחודש אפריל 2017, אז בשתי הזדמנויות, מכר הנאשם סם מסוג קנביס במחיר של 120 ₪ עבור כל גרם לקטין יליד שנת 2000. האישום השלישי מתייחס גם הוא לחודש אפריל ומתאר כי בשתי הזדמנויות נוספות מכר הנאשם סם מסוג קנביס לקטין, תמורת 60 ₪. אישום רביעי מתאר שלוש עבירות נוספות של סחר בסמים מסוג חשיש תמורת 100 ₪ וקנביס תמורת 120 ₪ לכל גרם.

תסקירי שירות המבחן

תסקיר ראשון בעניינו של הנאשם נערך ביום 4.12.18 וממנו עולה כי הנאשם, בן 19 באותה עת, היה משולב במשך 7 חודשים במסגרת טיפולית בתחום ההתמכרויות ב"רטורנו". טרם מעצרו בתיק זה התגורר בדירה שכורה ולא עבד באופן מסודר.

הנאשם הוא השני במשפחה המונה זוג הורים ו-7 ילדים. אביו מורה לאנגלית, אמו עובדת בתחום ההוראה. שניהם ילידי ארצות הברית, הכירו ונישאו לאחר שעלו לארץ.

הנאשם נולד בישראל ובילדותו המוקדמת עבר להתגורר עם משפחתו בארצות הברית ועם שובה של המשפחה ארצה, השתלב במוסדות חינוך חרדיים בביתר עילית. הוא התקשה להשתלב בבית הספר והושעה פעמים רבות. בגיל 12 אובחן כבעל הפרעת קשב וריכוז והחל ליטול "ריטלין". בכיתה ט' התקשה למצוא את מקומו במסגרות של ישיבות חרדיות ועבר כמה מסגרות חינוך, ובמשך תקופות ממושכות שהה בביתו. בגיל 17 השתלב בפנימייה חרדית בבני ברק, המיועדת לנוער חרדי בסיכון. הוא הצליח להשתלב במקום מבחינת לימודית וחברתית, אולם יצר קשרים עם צעירים שביטאו התנהגות שולית אשר הובילו אותו לשימוש אינטנסיבי בסמים. בהמשך, נשר מהמסגרת החינוכית והתדרדר לשימוש אינטנסיבי בסמים, עד למעצרו בעבירות סמים בתיק הנוכחי. הנאשם לא התגייס לצבא מאחר שהוא משתייך לחברה החרדית.

במסגרת שירות המבחן לנוער, שתי בדיקות שהנאשם מסר העידו על שימוש בסם מסוג קנביס. שירות המבחן לנוער התרשם באותה עת שהנאשם התקשה להכיר בחומרת מעשיו והשלכותיהם השליליות, התקשה לקבל אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה על עצם השימוש בסמים, אלא רק על מעורבותו בפלילים.

הנאשם תיאר כי החל לצרוך קנביס בגיל 15 באופן מזדמן ובגיל 17.5 החל לעשן בתדירות אינטנסיבית ויומיומית, הן בבית הספר והן בבית הוריו, תוך שרכש את הסמים באמצעות יישומון בטלפון הנייד. לאחר מספר חודשים החל לעסוק גם בסחר באמצעות אותו יישומון. בהמשך, עזב את הפנימייה בה למד ושכר דירה עם כמה מחבריו בירושלים, ואז העמיק את קשריו עם חברה שולית, השימוש בסמים הפך מאסיבי והוא עסק בסחר בסמים. בפני שירות המבחן, גילה הנאשם תובנה ראשונית למצבו וביטא מוטיבציה להשתלב בקהילה טיפולית, בה שולב במהלך הליך המעצר ונקלט בקהילת "רטורנו" ביום 3.5.18.

לדברי צוות הטיפול ב"רטורנו", הנאשם השתלב היטב בהליך הטיפולי וקיבל לרוב את כללי המסגרת. הצוות הטיפולי אפיין את הנאשם כבחור אינטלגנטי, המצליח להתבונן באופן בוגר על מעשיו בעבר ולהבין את ההשלכות שלהם. הוא

מעוניין להיות אדם מתפקד בחברה הנורמטיבית, ואף לבחון אפשרות להתגייס לשירות צבאי בצה"ל וללמוד לתואר אקדמי.

לקראת סיום שלב הקהילה חלה נסיגה מסוימת, אך הנאשם סיים את התהליך הטיפולי בקהילה בהצלחה. באותה עת החל את שלב ההוסטל, בו היה צפוי לשהות 6 חודשים, ושירות המבחן ביקש לאפשר תקופת ניסיון, במהלכה יעקוב אחר התקדמות הנאשם.

תסקיר מיום 10.3.19 דיווח כי הנאשם השתלב היטב בתהליך הטיפולי במסגרת ההוסטל, לקח אחריות על תפקידיו, יצא לעבוד והשתתף בקבוצות טיפוליות. הוא היה צפוי לסיים את שלב ההוסטל ותכנן לשכור דירה בבית שמש, בסמוך להוסטל, כדי להשתלב בקבוצות N.A.

לאור רצון הנאשם לחזור לדרך חיים עצמאית ומתפקדת, להשלים את הטיפול וההחלמה מדפוסי השימוש בסמים, הומלץ על דחייה נוספת.

תסקיר מיום 11.7.19 מלמדנו כי הנאשם סיים את שלב ההוסטל ביום 28.3.19, לאחר שדווח כי הוא גילה אחריות בטיפול, ביצע את המוטל עליו, היווה דמות חיובית והשלים תהליך חיובי של שינוי בחייו וגמילה מסמים.

עם זאת דיווח שירת המבחן, כי כאשר הנאשם נדרש למסור בדיקת לאיתור סמים, התנגד בתחילה ועלה חשש לחזרה בשימוש בסמים, אולם לבסוף הוא מסר מספר בדיקות והן נמצאו נקיות.

שירות המבחן התרשם כי יש להמשיך וללוות את הנאשם על מנת לחזק את ההישגים ולמנוע חזרה לדפוסי התנהגות התמכרותיים, תוך ששירות המבחן יפעל לשילובו ביחידה לטיפול בהתמכרויות בבית שמש.

תסקיר מיום 20.1.20 תיאר כי הנאשם החל ללמוד במסגרת מכינה קדם אקדמית במסלול מדעי החברה במכללת הדסה ומסר כי ברצונו להמשיך ללימודי תואר ראשון בעבודה סוציאלית, ושאל באשר לפגיעה האפשרית בקבלת רישיון לעיסוק במקצוע בעקבות הרשעתו בפלילים. הוא ציין כי פנה לרשם העובדים הסוציאליים במשרד הרווחה כדי לברר את הסוגיה.

הנאשם החל בטיפול ביחידה להתמכרויות במהלך נובמבר 2019, השתלב בטיפול ומסר בדיקת נקיות משרידי סם. דווח כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם תכנית הטיפול, שומר על ניקיון מתמשך משימוש בסמים, מגלה רצון לשינוי אורחות חייו ולנהל אורח חיים חיובי, נורמטיבי ושומר חוק. בכוונתו להתחיל בקרוב בלימודים אקדמיים לתואר ראשון, לאחר סיום המכינה הקדם אקדמית ולא נפתחו לחובתו תיקים חדשים. עוד דווח, כי הנאשם הביע תחושות חרטה על מעשיו ומעורבותו הפלילית והגיע בקביעות לבדיקת אשר נמצאו כולן נקיות.

לבסוף, לנוכח התהליך השיקומי שהנאשם עבר ועודנו נוטל בו חלק, מסר שירת המבחן, כי הטלת ענישה של מאסר בפועל ואף של עבודות שירות, תביא לנסיגה ואף לפגיעה בתהליך השיקומי הממושך שעבר, תפגע בדימויו העצמי וביכולתו להשתקם ולהיות אזרח נורמטיבי, פרודקטיבי ושומר חוק.

לפיכך הומלץ על הטלת צו מבחן פיקוחי למשך שנה, במסגרתו יעקוב שירות המבחן אחר המשך הטיפול ביחידה לטיפול

בהתמכרויות וכן צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות וענישה מותנית.

ביום 19.2.20 הוגש תסקיר משלים בעניין שאלת ביטול הרשעת הנאשם. שירות המבחן סקר את תהליך השיקום המורכב שהנאשם עבר, שכלל גמילה ושיקום במסגרת הקהילה הטיפולית רטורנו ולאחריה השלים גם את ההליך במסגרת ההוסטל של הקהילה. שירות המבחן דיווח כי הנאשם השתלב בלימודים במכינה קדם אקדמית ומתכוון להמשיך ללימודי תואר ראשון בעבודה סוציאלית, ולכן הרשעתו בדיון עשויה לפגוע בסיכויי לקבלת רישיון לעיסוק במקצוע.

שירות המבחן התרשם שהנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירות והביע חרטה עליהם. הוא שולב בהליך טיפולי-שיקומי ממושך ומעמיק, ומאז מעורבות ראשונה זו בפלילים, לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

לפיכך, סבור שירות המבחן, כי הרשעתו בפלילים עשויה לפגוע בדימויו העצמי של הנאשם, באפשרויות התעסוקה העתידיות שלו, כולל באופן ספציפי במקצוע העבודה הסוציאלית אותו הוא מעוניין ללמוד וכן בתהליך השיקומי המשמעותי שעבר עד כה וממשיך בו בתקופה זו. לפיכך, הומלץ על ביטול הרשעתו.

תסקיר משלים אחרון הוגש ביום 11.8.20 וממנו עולה כי הנאשם נרשם ללימודי עבודה סוציאלית החל מחודש אוקטובר 2020, לאחר וועדת קבלה בסיום המכינה. הוא ממשיך בעבודתו בסניף "רמי לוי" ומתגורר בדירה עם שותפים בוגרי הוסטל "רטורנו". בכוונתו להמשיך בהליך הטיפול במסגרת היחידה להתמכרויות בבית שמש.

צוות הטיפול ביחידה להתמכרויות דיווח כי רכזת היחידה החלה בטיפול פרטני עם הנאשם בחודש יוני האחרון, לאחר שהמטפלת שטיפלה בו עזבה את תפקידה, והיא נפגשת עם הנאשם בתדירות שבועית. הנאשם ממשיך למסור בדיקת לגילוי שרידי סם נקיות.

לפיכך, שב שירות המבחן על המלצתו להימנע מהרשעת הנאשם והטיל עליו צו פיקוח, צו שירות לתועלת הציבור וענישה מותנית. עוד שב שירות המבחן על המלצתו באשר לביטול הרשעתו.

הטיעונים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי על אף שהנאשם עבר הליך שיקום משמעותי, עדיין מדובר בעבירות חמורות. אמנם שני התיקים המצורפים החלו בבית משפט לנוער, אך הנאשם נשפט עתה בבית משפט של בגירים בו יש לו תיק כבגיר ויש להתעלם מכך שהיה קטין.

ב"כ המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם, שכן לשיטתה, אין במקרה זה פגיעה קונקרטית והחריגה מן המתחם צריכה להיות באופן זה שיושטו על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס, התחייבות ופסילה על תנאי.

הסנגורית המלומדת, עוה"ד לימור זקן, טענה מנגד, כי ההליך בבית משפט זה נפתח על סף בגירות, הנאשם היה עצור כשלושה חודשים ואז שוחרר לקהילת "רטורנו". בתקופה זו הוגשו שני התיקים הנוספים בבית המשפט לנוער, בהיותו קטין. הנאשם הודה בפני כב' השופטת גפן בבית המשפט לנוער, אשמתו נקבעה והנאשם בחר לצרף את התיקים בפני מותב זה. על אף זאת, אין להתעלם מכך שהנאשם עבר את העבירות בשני התיקים המצורפים כקטין והוא צירף

את התיקים כאן, כדי לעשות הליך טיפולי אחד בפני מותב אחד ולהשפט בפני מותב אחד.

הנאשם עבר את ההליך הטיפולי באופן יוצא מן הכלל, הוא עבר את השלבים השונים של התהליך, מאז חודש מאי 2018 מסר בדיקת נקיות ומדובר בהליך טיפולי מעורר התפעלות של ממש. הנאשם החל כקטין שחיו וסדר היום שלו סובב סביב השימוש בסמים, הוא לא היה גר בבית, והמעצר חולל בו שינוי. כיום, הנאשם הוא לא האדם שהיה לפני 3-4 שנים. הוא יצא ממעגל הסמים ומגלה שאיפות לעתיד, הוא חל ללמוד במכינה לקראת תואר ראשון בעבודה סוציאלית, שצפוי להתחיל ב 1.11.20 במכללה האקדמית הדסה.

ב"כ המאשימה ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשם. לשיטתה, בהרשעת הנאשם טמון נזק קונקרטי, שכן לפי חוק העובדים הסוציאליים, ועדה יכולה לשלול את האפשרות לעסוק בעבודה סוציאלית בגין הרשעה בעבירה שלפי חומרתה או נסיבותיה אין ראוי כי שמי שהורשע בה יעסוק כעובד סוציאלי, טרם עבר 5 שנים מההרשעה, או בנסיבות מיוחדות לאחר מכן.

העבירות שהנאשם ביצע עשויות להוות שיקול לשלילת אפשרותו לעסוק במקצוע, לאחר שיעשה את כל התהליך.

לשיטתה, אמנם הכלל בעבירות של סמים הוא הרשעה, עם זאת מדובר בעבירה אחת של תיווך ועבירת נוספות שבהן כמות הסמים הייתה קטנה ובמכירה של סמים בין בני נוער. לפיכך ביקשה, לבטל את ההרשעה בתיק העיקרי, להותיר את אי ההרשעה בשני תיקי הנוער, לגזור על הנאשם צו מבחן לשנה ושל"צ בהיקף של 200 שעות, תוך התחשבות בכך שהנאשם ישב שלושה חודשים במעצר של ממש. עוד ביקשה שעונש פסילה אם יוטל, יהיה על תנאי בלבד, מאחר שהנאשם מוציא עתה רישיון נהיגה.

הוריו של הנאשם מסרו את דבריהם לאחר הטיעונים לעונש וסיפרו על השינוי העצום אשר הנאשם עבר, אמו סיפרה כי מאז המעצר והטיפול ב"רטורנו", חל שינוי גדול בנאשם. הנאשם רציני כיום, הוא יודע מה הוא רוצה לעשות בחיים, הוא בחר במקצוע העבודה הסוציאלית, מכיוון שלאחר מה שעבר, הוא יכול לדעת מה עוברים אחרים במצבו.

הנאשם בדברו האחרון אמר שכיום הוא במקום אחר לגמרי, בזכות ההליך הפלילי, והוא מבין שבעבר עשה טעויות שעשויות להרוס את עתידו.

דין והכרעה

כמצוות חוק העונשין, לכל אחד מהאישומים העומדים נגד הנאשם ייקבע מתחם עונש ההולם את העבירות, בהתחשב בערכים החברתיים המוגנים, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה. לאחר מכן ייקבע העונש המתאים לנאשם, תוך התייחסות לנסיבותיו האישיות.

בשלושת האישומים הורשע הנאשם בעבירות סמים, בהן מוגן הערך החברתי החשוב של הגנה על הציבור מפני נגד הסמים, הפוגע באוכלוסייה קשות. הסמים פוגעים בקטנים, צעירים ובוגרים. במקרים רבים חשיפה ראשונית של אדם לסמים "קלים" גוררת פגיעה קשה יותר שבאה לידי ביטוי בהתמכרות לסמים, בהתדרדרות לסמים המוגדרים קשים והרסניים יותר, הפוגעים בבריאות המשתמשים בהם ובאורח חייהם. לשימוש בסמים נלוות במקרים רבים תופעות לוואי קשות של אורח חיים עברייני וביצוע עבירות בתחום הרכוש והגוף. כך, לא רק המשתמשים בסמים נפגעים כתוצאה מהשימוש בסמים, אל מעגלי החיים הקרובים והרחוקים מהם, והחברה כולה. משום כך, בתי המשפט רואים בחומרה

את עבירות הסמים בכלל, ואת עבירות הסחר והפצת הסמים בפרט, וקובעים לצדן ענישה מרתיעה. יפה לעניין זה הפסיקה בע"פ 3172/13 **סואעד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (מיום 7.1.14) :

"על פגיעתן הרעה של עבירות הסמים ועל תפקידו של בית המשפט במאבק בנגע הסמים לצד גורמים וגופים נוספים, עמד בית משפט זה פעמים רבות (ראו, לדוגמה, ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' אמארה [פורסם בנבו] (4.7.2012)). אין ספור מילים נאמרו בדבר הצורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם ואם אוסיף דברים, אהיה כמכניס תבן לעפריים. המאבק בנגע הסמים הוא סיזיפי ואל לנו להשלות את עצמנו כי ענישה מכבידה תביא לחיסול הנגע. כל עוד יהיה ביקוש לסמים יהיה גם היצע, כך בישראל וכך במדינות הים. אך המאבק אינו חסר תוחלת. גם אם לא ניתן לחסל את נגע הסמים לחלוטין, ניתן גם ניתן להקטין את היקפו ולצמצם את נזקיו. כל חוליה בשרשרת הפצת הסם לוקחת בחשבון את "תוחלת הנזק" מבחינתה, קרי, הסיכוי להיתפס במכפלת העונש. ככל שתוחלת הנזק גבוהה מהרווח הכספי הצפוי, כך גדל הסיכוי להרתעתה של אותה חוליה מפני הצטרפות לשרשרת הפצת הסם".

ומן הכלל אל הפרט. בתיק העיקרי הנאשם הורשע בעבירה בודדת של תיווך בסם מסוג קנביס. כמות הסם שנמכרה אינה גדולה במיוחד ולא מדובר באחד הסמים הקשים, אך האופן בו בוצעה העבירה- תוך שימוש ביישומון הטלגרם וסגנון דבריו של הנאשם - מעיד כי הוא הבין היטב את משמעות מעשיו, פעל כמי שמכיר את עולם הסמים, מתוך כוונה להשיג רווח כספי, מבלי שהפגיעה בעצם הפצת הסם תהא לנגד עיניו.

בהתחשב בערך החברתי המוגן, בפגיעה בו בנסיבות ביצוע העבירות, הרי **שמתחם העונש ההולם אישום זה נע בין מספר חודשי מאסר בודדים שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.**

בת"פ **70444-11-18** הורשע הנאשם בעבירה שלשימוש עצמי, אשר מעצם טבעה חמורה פחות מעבירה של תיווך, שכן לא מדובר בעבירה שמביאה להפצת הסם, ולכאורה הפגיעה הישירה היא בנאשם בלבד. כמות וסוג הסמים שהנאשם החזיק בעבירה זו- 5 גרם סם מסוג קנבוס, אותם החזיק בדירתו- מעידים שלא מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע עבירה זו, ולכן **מתחם העונש ההולם נע במקרה זה בין מאסר מותנה למאסר למשך תקופה קצרה אשר יכול וירוצה בעבודות שירות.**

ת"פ **32473-02-18** הוא התיק החמור ביותר שבו הורשע הנאשם, שכן הוא כולל 6 עבירות של סחר בסמים מסוכנים.

תחילה אציין כי על אף שמדובר בשלושה אישומים בכתב האישום, מאחר שמדובר באותן עבירות שבוצעו בנסיבות דומות מאוד, ובתוך אותה תקופה, במהלך חודש אפריל 2017, הרי שמדובר בעבירות הקשורות זו בזו בקשר הדוק ולכן ייקבע להן מתחם עונש אחד.

עסקאות הסחר בכתב אישום זה נעשו בסם מסוג קנביס וחשיש ובכמויות קטנות, אך עדיין מדובר בעבירות חמורות, הן מעצם טבען ככאלה המביאות להפצת הסמים לאחרים, והן מאחר שהן בוצעו כלפי קטינים- הנאשם סחר בסמים אלה עבור קטינים, אשר הפגיעה בהם, כתוצאה מהשימוש בסמים, קשה מזו הנגרמת לבוגרים. לצד זאת, לא מדובר בסוחר מבוגר שסחר לקטינים, שכן בעת ביצוע העבירות, גם הנאשם עצמו היה קטין.

בהתחשב בנסיבות אלה, בחזרה על העבירות מספר פעמים לא מבוטל, הרי שמתחם העונש ההולם נע במקרה זה בין 8 ל-16 חודשי מאסר לריצוי בפועל, נוסף לעונשים נלווים.

העונש המתאים

הנאשם, יליד שנת 1999, בן 21 שנים כיום.

מעורבות פלילית זו, הכוללת את שלושת כתבי האישום המצורפים כאן, היא מעורבותו הראשונה בפלילים ואין לחובתו עבר פלילי קודם או אחר.

כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן, גם מאז ביצוע עבירות אלה, לא שב הנאשם לבצע עבירות כלשהן.

הנאשם היה עצור במשך שלושה חודשים, במסגרת הליכים אלה.

מתסקירי שירות המבחן עולה תמונה של הנאשם כנער צעיר, אשר חיפש את מקומו בעולם, תוך התמודדות עם קשיים ובעיות הנעוצות במעבר לחיים במדינה אחרת וחזרה לישראל, בעיות לימודיות וקושי למצוא את מקומו במסגרות החינוך. לבסוף, לאחר השעיות חוזרות, מצא עצמו בגיל צעיר, מחוץ למסגרת כלשהי.

החיים ללא מסגרת הביאו את הנאשם לאורח חיים שהשימוש בסמים מאפיין אותו ונקודת השפל בתקופה זו היא ביצוע העבירות דנן. הנאשם ביצע את העבירות החל משנת 2017 ועד ראשית שנת 2018, שנים שסימנו את הגבול בין חייו כקטין לחייו כבגיר - את העבירות נשוא שני התיקים הראשונים ביצע בטרם מלאו לו 18 שנה ולכן אלה נפתחו בבית המשפט לנוער, ואילו את העבירות נשוא התיק העיקרי - לאחר שמלאו לו 18 שנה.

הנאשם ביצע את העבירות, בנקודת השפל, אשר אליה הגיעה לאחר התדרדרות מתמשכת שהחלה עם קשיי ההסתגלות למסגרת חינוכית ושימוש אקראי בסמים, והמשיכה לשימוש התמכרותי בסמים. השימוש בסמים, השהייה וההתחברות אל נוער שחי חיים הסובבים סביב השימוש בסם, מהווים את הרקע, הסיבה והמניע לביצוע העבירות. נראה שהנאשם שחי באותה תקופה חיים שאין בהם שגרה תקינה, משמעות או מטרה, היה שקוע בשימוש בסמים ובצורך מתמיד לממנם, ומכאן קצרה הדרך לביצוע העבירות.

העבירות הביאו לפתיחת ההליכים המשפטיים נגד הנאשם ולמעצרו, ובנקודת הזמן הנוכחית ניתן לראות שאלה הביאו למפנה בחייו וניכר שההליכים הפליליים והמעצר גרמו לנאשם להבין כי הוא נמצא בפרשת דרכים קריטית בחייו.

ההליכים הפליליים זימנו לנאשם את גורמי הטיפול המקצועיים - שירות המבחן והקהילה הטיפולית, והנאשם אשר השכיל להסתייע ולתת בהם אמון, השקיע מכוונותיו והתגייס לתהליך הטיפול. כך, הנאשם, אשר בתחילה לא גילה הבנה למשמעות השימוש בסמים והשפעתו עליו, החל להשתתף בטיפול.

הטיפול שהנאשם עבר כלל, כמקובל במקרים מעין אלה, מספר שלבים. כל אחד מהשלבים בטיפול נמשך זמן לא מועט וכולל התמודדויות וקשיים, ודורש מהמשתתפים בו התמדה, נחישות והתגברות על הנטייה הטבעית לשוב לדפוסים המוכרים הקודמים.

הנאשם התמיד בכל אחד משלבי הטיפול. הוא החל בטיפול בקהילה הסגורה והשלים כשבעה חודשים מלאים, במהלכם

גילה מעורבות בתהליך הטיפול, לקח אחריות על מעשיו וסיים את הטיפול בהצלחה, על אף קשיים וחששות שעלו בו. לאחר מכן, הנאשם החל בשלב הבא, ועבר לחיים בהוסטל, כתוכנית המשך לטיפול בקהילה. גם בהוסטל הנאשם ביצע את המוטל עליו ותואר כדמות חיובית, ודווח כי השלים תהליך חיובי של שינוי בחייו וגמילה מסמים.

לאחר סיום הטיפול בהוסטל, המשיך הנאשם בטיפול, הפעם ביחידה להתמכרויות, והתמיד בשיחות פרטניות, תוך שהוא ממשיך בשלבי העמקת ההכרות עם הגורמים המטפלים, ושיתף בתחושות חרטה על מעשיו. בתקופה זו, הנאשם שמר על תעסוקה יציבה, ומעבר לכך השקיע במהלכים לתכנון עתידו- וכיום הוא מסיים את לימודיו במכינה אקדמית לקראת לימודים לתואר ראשון בעבודה סוציאלית, אותם הוא מצפה להתחיל בשנת הלימודים הקרובה.

בתום שנתיים של הליך שיקומי, הנאשם עבר שינוי משמעותי וחיובי בחייו, והוא אדם שונה מאוד מזה שביצע את העבירות. הנאשם יצא מן המעגל השוטה של שימוש בסמים שהביא לביצוע עבירות, והוא צועד עתה בדרך חיובית, כשלפניו מטרה ברורה להיות אדם שמקיים אורח חיים נורמטיבי, לרכוש השכלה ומקצוע שבו יוכל להיטיב עם אחרים. כוחותיו של הנאשם עמדו לו להליך השיקום, והם ממשיכים ומציעים אותו גם אל עבר עתיד טוב יותר, בו החל להשקיע ממרצו, במסגרת מכינה קדם אקדמית.

כפי שסבר שירות המבחן, מובן שכל עונש מאסר, גם כזה אשר ירוצה בעבודות שירות, יפגע בשגרת יומו של הנאשם, יפגע במאמציו הטובים לשיקום ושינוי ויסיגו לאחור.

הדרך השיקומית המרשימה שעבר הנאשם וכפועל יוצא מכך, מצבו של הנאשם כיום, מהווים את התנאים שבהם לבית המשפט נתונה סמכות לחרוג ממתחם הענישה ולגזור על הנאשם עונש אשר יאפשר לו להמשיך ולצעוד בדרך הטובה, בה הוא כבר החל, ולכן כך ייעשה בעניינו.

אשר לסוגיית ההרשעה-

שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעת הנאשם ובאת כוחו של הנאשם ביקשה לאמץ המלצה זו.

כידוע, הכלל במשפט הפלילי הוא הרשעה: אדם שהוכח שביצע עבירה, יורשע בדין, על כך המשתמע בכך עם ההרשעה דבר בנאשם רבב, אשר השפעתו קשה ופוגעת, אך זהו טבעה של ההרשעה.

בית המשפט רשאי להימנע מהרשעת נאשם בהתאם לתנאים הבסיסיים שנקבעו בהלכת כתב בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3)337, והם כי ההרשעה פוגעת פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, וכי סוג העבירה מאפשר לוותר על ההרשעה בנסיבות המקרה המסוים, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

הנאשם שלפניי בחר לפנות לעיסוק בעבודה סוציאלית. בחירתו לפנות ללימודים אלה, אינו עניין של מה בכך. על מנת שיוכל לפנות ללימודים אלה, היה עליו ללמוד במכינה אקדמית, לאחר שנפלט מהמסגרת החינוכית בשנות התיכון, ורק לאחר מכן יוכל ללמוד את לימודי התואר בעבודה סוציאלית. הסגורית מסרה כי ועדת המקצוע רשאית לפסול עיסוק כעובד סוציאלי למי שהורשע בדין. בנסיבותיו של הנאשם, אשר עבר כברת דרך כה משמעותית עד אשר יוכל ללמוד את תחום העבודה הסוציאלית, תהא הפגיעה האפשרית מהחלטה שלא לאשר לו לעסוק בכך- הרסנית.

אשר לסוג העבירה, הרי שעל אף שמדובר בעבירות של סחר בסמים שהן עבירות חמורות, הרי שהנסיבות המיוחדות של

ביצוע, העובדה שהנאשם היה קטין בעת שביצע את רובן, מאפשר במקרה זה להימנע מהרשעתו, מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים. אותם שיקולים אשר הנחו במקרה זה לחריגה ממתחם העונש ההולם, מנחים גם להימנעות מהרשעה והתרשמות כי כפי שמסר גם שירות המבחן, מעבר לפגיעה הצפויה בעתידו המקצועי, הרשעתו תפגע גם בדימויו העצמי ובתהליך השיקומי המשמעותי שעבר.

ביצוע העבירות על פני תקופה מוגבלת בסופו של הליך התבגרות מורכב שעבר הנאשם, מלמד כי מדובר במעידה של הנאשם, ואשר לאחר מאמצים רבים עלה בידו לשוב לדרך המלך והרשעתו בדין תוריד לטמיון מאמצים אלה.

האם עבריו הוא הנאשם והאם ראוי להסתיר עובדה זו מהציבור?

התשובה, לטעמי, ברורה היא.

הנאשם עסק במעשי עבירה וסמים מסוכנים עברו תחת ידיו, והוא תיווך וסחר בהם- אך לא עוד. היום הוא אדם אחר, עובד סוציאלי בהתהוותו. הרשעה עשויה להחזירו, תודעתית ומעשית, למקום בו היה בעת שמכר את הסם. לא ראוי לעשות כן, לא יעיל לעשות כן ולא נכון כך לנהג - לפיכך, אני מבטל את הרשעתו בדין.

סוף דבר

נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- 1. הרשעתו של הנאשם תבוטל.**
- 2. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות. שירות המבחן יערוך תוכנית מתאימה ויעבירה לעיוני, ללא צורך בקביעת דיון. תוכנית זו תוגש לעיוני עד ליום 1.12.20.**
- 3. צו מבחן למשך שנה מהיום, שבמסגרתו הנאשם ימשיך את הטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בבית שמש.**
- 4. הנאשם מתחייב בסך ₪ 4,000 שלא לעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, וזאת למשך שנתיים מהיום. הנאשם הבין התחייבות זו - והסכים לה.**
- 5. המוצגים - יחולטו או יושמדו, וזאת על פי שיקול דעתו של רשם המוצגים.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח אלול תש"פ, 07 ספטמבר 2020, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.